

Ajatuksia tohtorin koulutuksesta

Timo Kekkonen

Esityksen sisältö

1. Mitä opimme tutkimuksesta?
2. Mitä osaamista yritykset tarvitsevat?
3. Mitä pitäisi tehdä?

Kiivasta väittelyä

Suomessa tehdään nyt viisi kertaa niin paljon väitöskirjoja kuin 20 vuotta sitten. Syytä ei ole lisääntynyt tieteellisen tutkimuksen tarve vaan yliopistojen rahanhimo.

UMTO NÄMÄLÄINEN kirjoitti ULRIKA YLIOJA

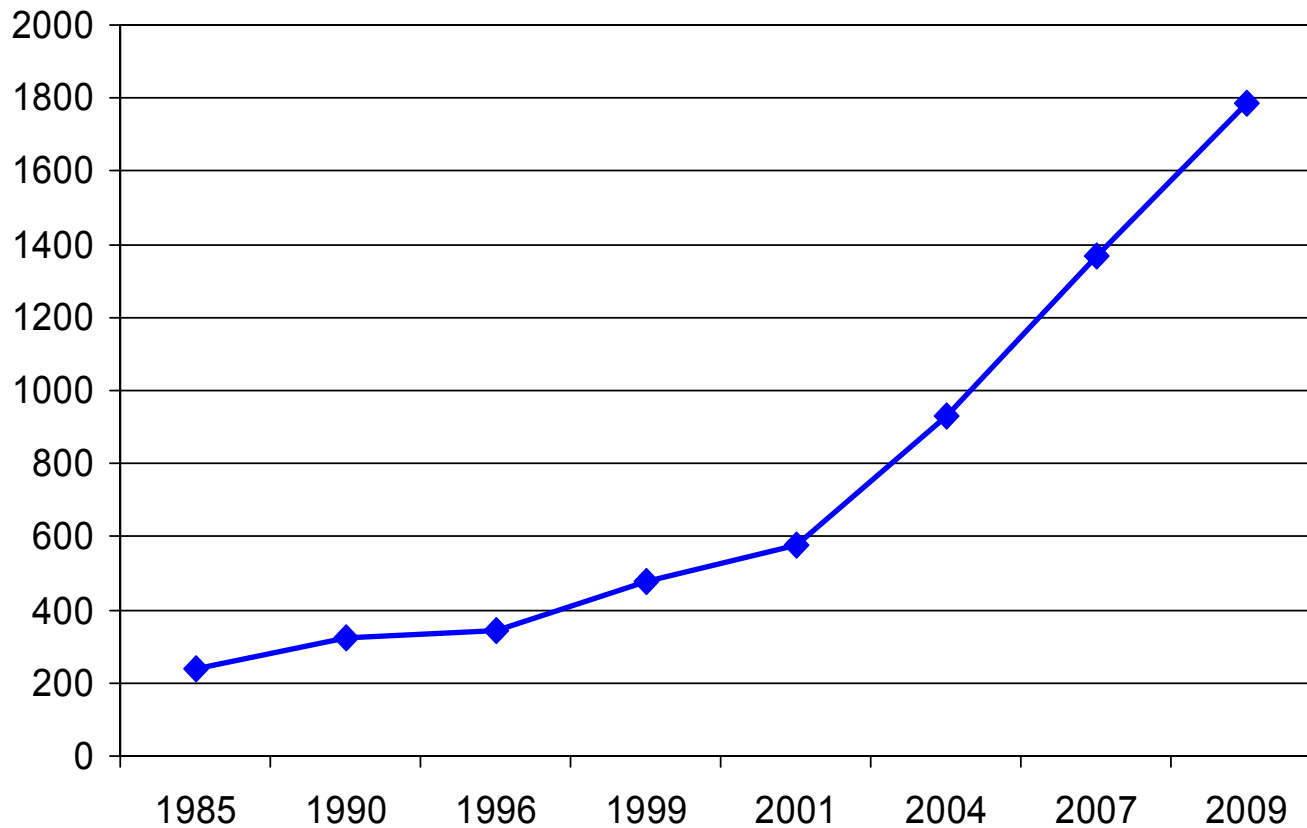

Mitä tutkimuksesta selviää?

- + Tohtorit työllistyvät hyvin
- + Julkisen sektorin ulkopuolelle työllistyvien osuus kasvussa?
- + Tohtorin tutkinnosta hyötyä erityisesti työpaikkatasolla
- + Työ vastaa vaativuustasoltaan koulutusta hyvin
- + Tohtorit pääsääntöisesti tyytyväisiä tohtoriopintoihin ja työtehtäviin
- Tohtorit työllistyvät kapeasti
- Päätoiminen tohtorikoulutus kestää tavoitetta pidempään
- Liikkuvuus vähäistä
- Tohtoriopintojen rahoitus pirstaleista
- Valintakriteerit epäselviä

Tohtorien määrä EK:n jäsenyrityksissä kasvanut...

...kasvu kertoo myös EK:n jäsenkunnan muutoksista

Tohtoreiden työllistyminen yrityksiin ei mutkatonta

- Tohtorit työllistyvät melko kapeasti tutkimus- ja opetustehtäviin julkiselle sektorille
- Yhä useampi yrityksiin työllistyneistä tohtoreista ei pysty hyödyntämään oppimaansa juuri lainkaan
- Tohtorikoulutukselle asetetut tavoitteet moninaisia, odotukset ehkä jopa ylimitoitettuja
- Mahdollisia seurauksia tohtorikoulutuksen eriyttämisestä kahteen linjaan
  - Tohtoreiden osaaminen vastaa paremmin eri työtehtävien tarpeita?
  - Työurien joustavuus, sektorilta toiselle siirtyminen, vähenee?
  - Tutkintoja arvostetaan eri tavalla?

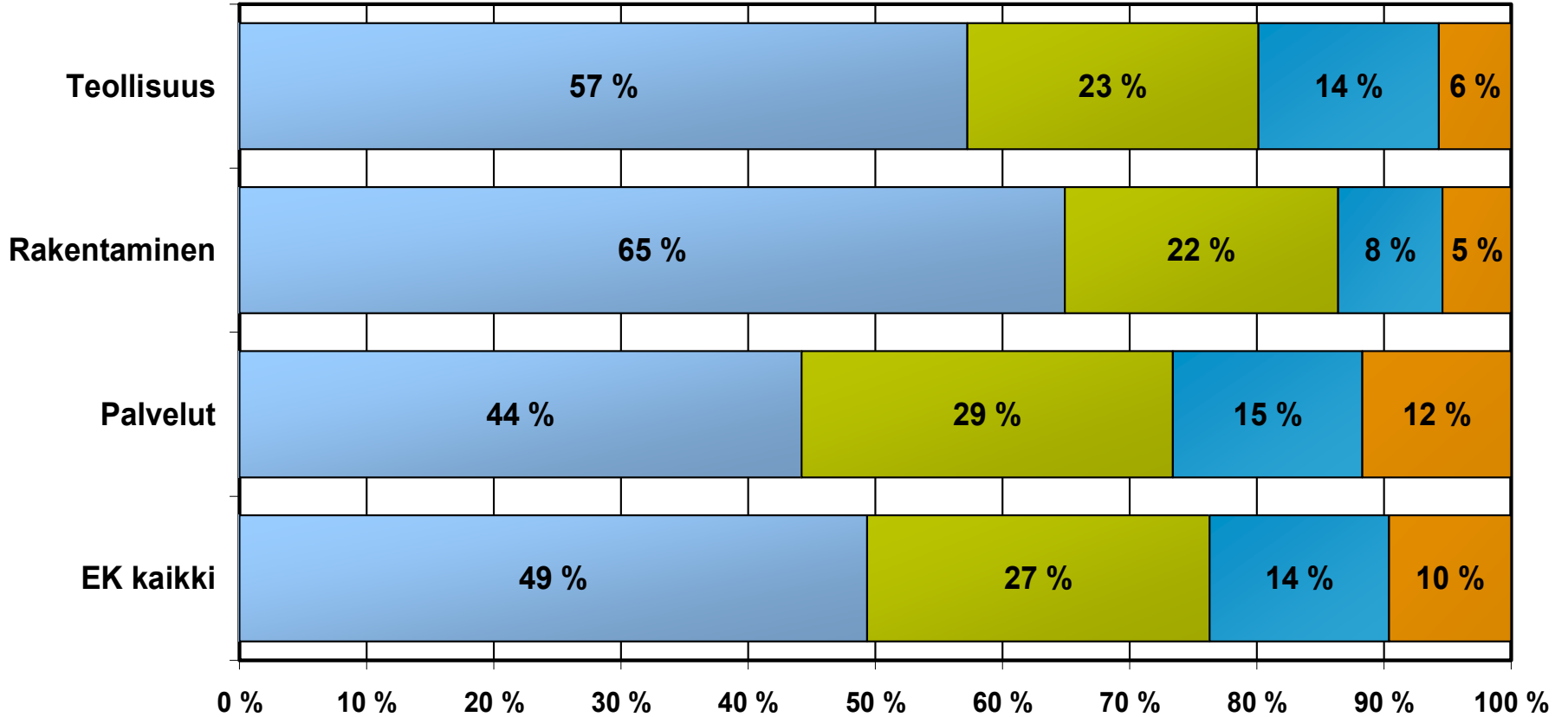
Osaaminen perustana

- Yritysten menestys perustuu yhä enemmän osaamislähtöisen kilpailukyvyn kehittämiseen
- Tarvitaan
  - oikeanlaista osaamista yrityksen sisällä
  - yrityksen ulkopuolisen osaamisen tehokasta hyödyntämistä
- ▶ Lisääntyvää tarvetta osaamisen kehittämiseen liittyvälle yhteistyölle korkeakoulujen kanssa
- ▶ Yhteistyön tarpeet vaihtelevat paljon yrityksittäin

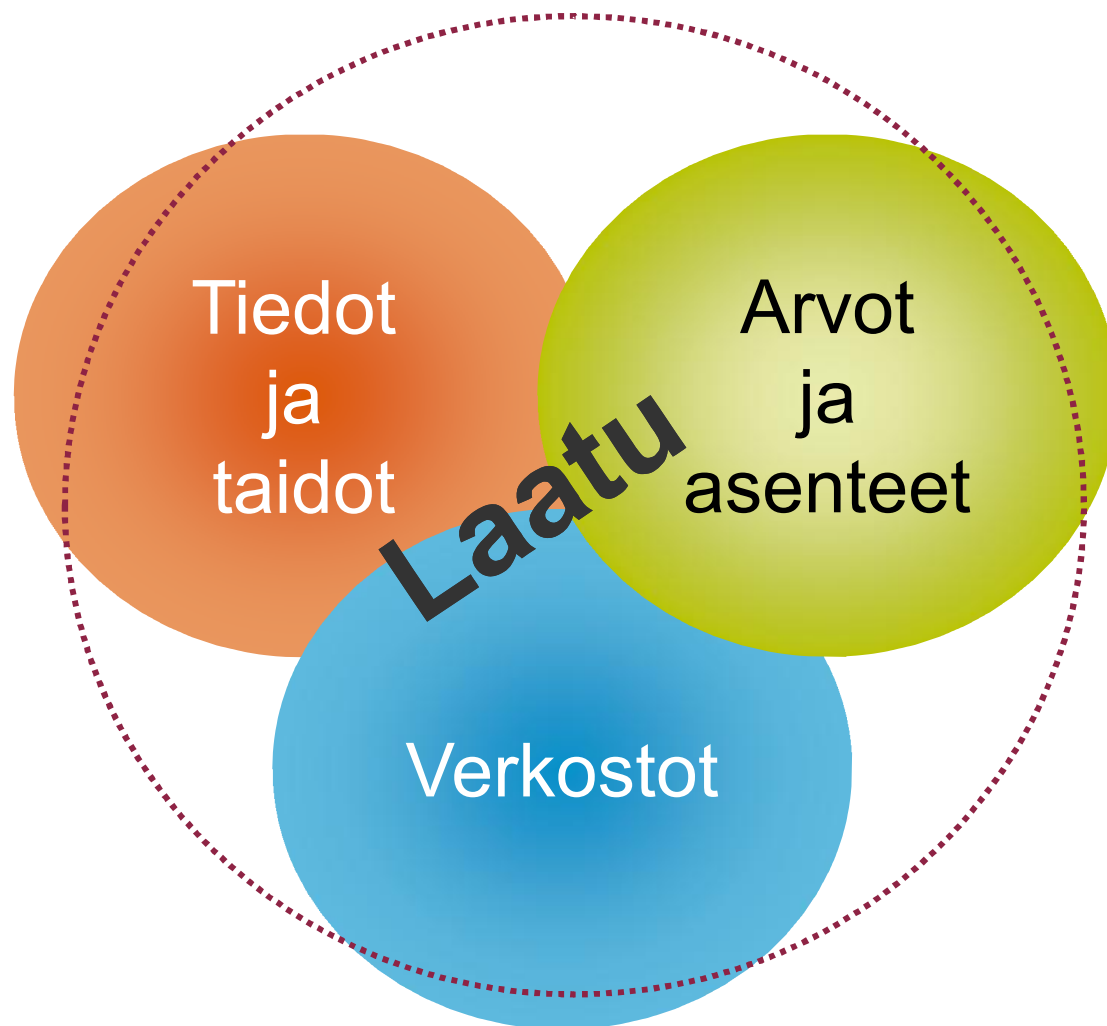
Korkea osaaminen ei tarkoita vain vahvaa tieteellistä pätevyyttä...

Rekrytoinnin koulutusrakenne EK:n jäsenyrityksissä 2007, %

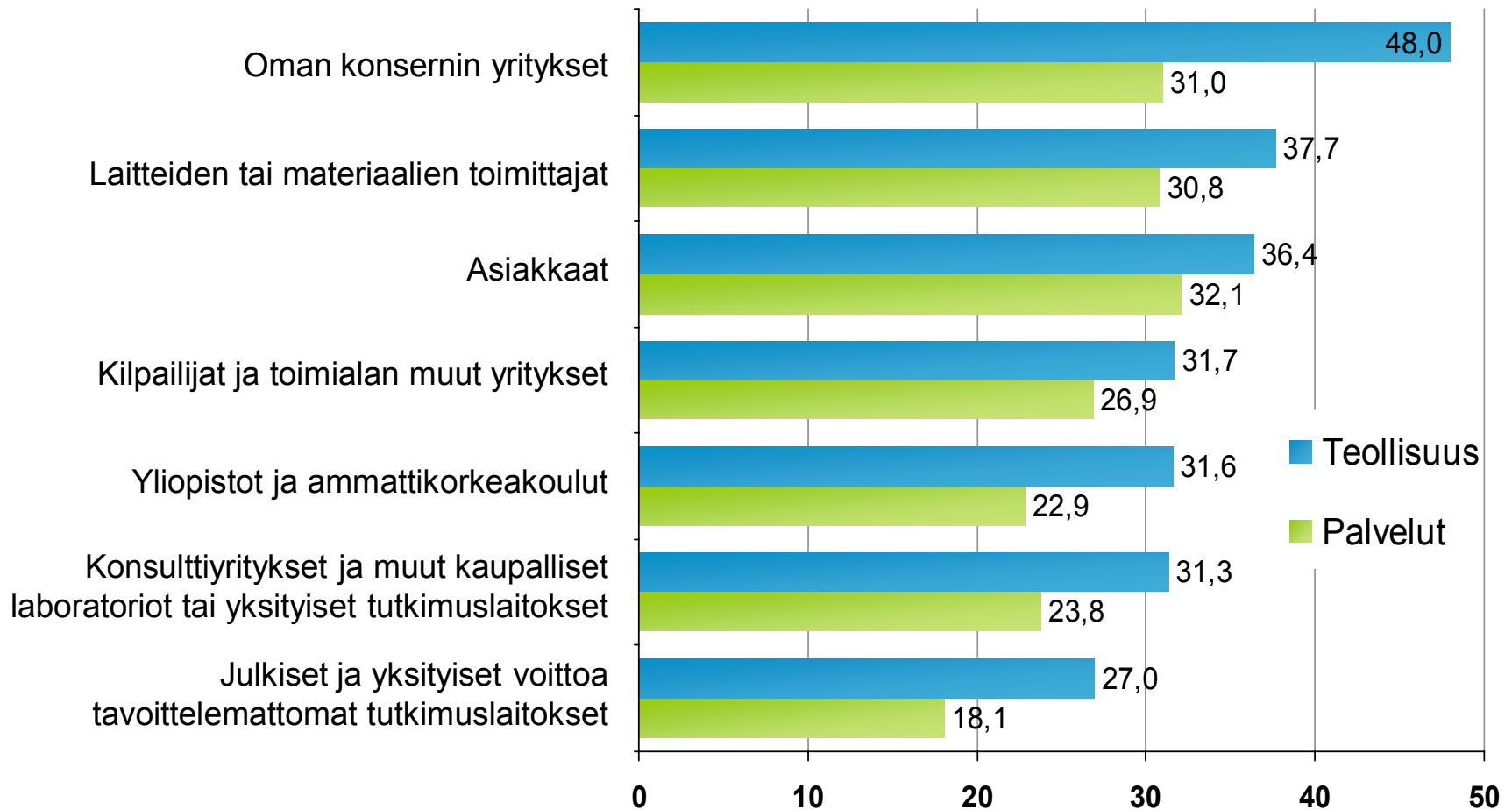
Ammatillinen koulutus   Ammattikorkeakoulu
Yliopisto   Ei ammatillista peruskoulutusta

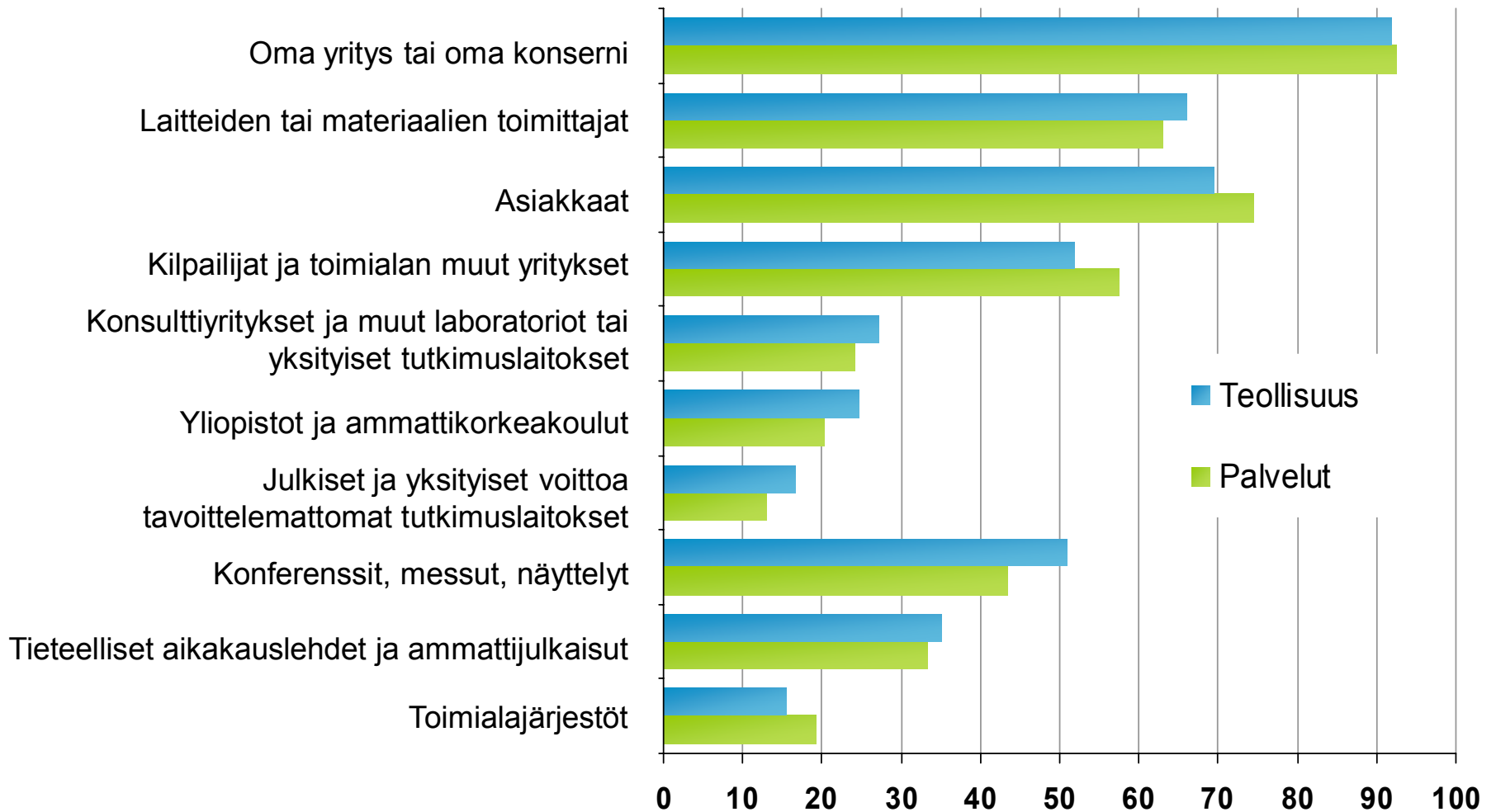
Mistä yritysten tarvitsema osaaminen muodostuu?

Innovaatiotoimintaan liittyvä yhteistyö kumppanin mukaan 2006–2008, osuus innovaatiotoimintaa harjoittaneista, %

Innovaatiotoiminnan eri tietolähteet merkittäväksi arvioineet 2006–2008, osuus innovaatiotoimintaa harjoittaneista, %

Oppimisen tavat moninaiset

- Elinikäinen oppiminen korostuu yhteiskunnan jatkuvassa murroksessa
- Ulkoisia osaamisen kehittämismahdollisuuksia tarjolla runsaasti
- Koulutusjärjestelmällä edelleen vahva rooli
- Aikuiskoulutusopiskelijoiden määrä todennäköisesti kasvaa
  - ▶ Osaamisen tunnustamisessa ja tunnistamisessa paljon tehtävää

The idea of young adults having to go to universities in order to get an education is going to go away relatively soon. Well, provided they're self-motivated learners.

Bill Gates, Techonomy 2010

Suosituksia eri tahoille

- OKM ja Suomen Akatemia
  - Tohtorikoulutuksen mitoitusta arvioitava kriittisesti
  - Tohtorikoulutuksen laadun mittaaminen?
- Ohjaajat ja yliopistoyhteisö
  - Enemmän yleisten työelämävalmiuksien kehittämistä ja uraneuvontaa
  - Vahvempi vuorovaikutus opintojen aikana eri sidosryhmien kanssa
- Elinkeinoelämä
  - Tohtorin tutkinnon suorittaneiden osaamista hyödynnettävä riittävästi yritysten innovaatiotoiminnassa
  - Vuorovaikutuksen ja eri yhteistyömuotojen kehittäminen
  - Yhteistyö tohtorikoulutusvaiheessa merkittävä rekrytointikanava
- Tohtorikoulutettava
  - Avoin mieli eri uravaihtoehtoja kohtaan
  - Pelkkä tiedollinen osaaminen ei riitä